

Branschnätverk - förorenade sediment

Nyheter och information

Juni 2024

Denna information går ut till er som anmält er till branschnätverket för förorenade sediment. Har ni tips på nyheter eller vill avanmäla er från utskicken, vänligen kontakta sediment@naturvardsverket.se. Informationsutskicken finns även tillgängliga på webbplatsen renasediment.se.

På gång inom myndighetssamverkan om förorenade sediment

- **Vägledning om bakgrundshalter i sediment** har tagits fram och publicerats i form av en rapport. Vägledningen tar upp begrepp, undersökningsmetoder och tillståndsbaserade bedömningsgrunder som är relevanta för sediment. Rapporten finns tillgänglig att ladda ner från [DiVa](#).
- För **verifierande provtagningar av sediment** kan Länsstyrelserna söka bidrag från Naturvårdsverket. Mer information och mallar för ansökan finns på [Naturvårdsverkets webbplats](#) i den utfällbara blå rutan "Mallar och instruktioner för statsbidrag till verifierande fältprovtagningar".

Övrigt från myndigheter och andra aktörer

- Naturvårdsverket öppnar till hösten 2024 upp för ansökningar om bidrag för **pilotprojekt för att testa åtgärdsmetoder** av förorenade områden, spridningsminskade åtgärder och metoder för hållbar masshantering. Mer information finns på [Naturvårdsverkets webbplats](#) i den utfällbara blå rutan "Mallar och instruktioner för statsbidrag till pilotprojekt". Här är även en direktlänk till instruktionen: [Instruktioner - bidrag för pilotprojekt \(docx\)](#)
- Svara på SGI's enkät om hur **riskvärderingar** används i arbetet med förorenade områden! Läs mer på [SGI's webbplats](#).
- [Branschlistan för förorenade områden](#) på Naturvårdsverkets webbplats är nu uppdaterad avseende **PFAS**. Detta för att stödja tillsynsmyndigheter som arbetar med inventering av förorenade områden.
- [Branschutsläppsverktyget](#) är en ny tillsynsvägledning för **utsläpp till vatten från historiska och pågående verksamheter** som tagits fram inom myndighetssamverkan [Full koll på våra vatten](#). Verktyget utgör stöd för tillsynsmyndigheterna men kan också användas av olika aktörer för att identifiera vilka ämnen som potentiellt kan spridas från olika typer av förorenade områden och pågående miljöfarliga verksamheter.

Verktyget är uppbyggt i Excel och kombinerar [Branschlistan för förorenade områden 2023](#) och information om branscher och ämnen från Kemikalieinspektionens produktregister, [Branschlistan för pågående verksamheter](#).

- En serie **frukostwebbinarier om förorenade områden och masshantering** har anordnats av Naturvårdsverket. [Webbinarierna finns samlade på denna Youtube-sida](#).
- Stockholmskonventionen har tagit fram ett utkast till **teknisk vägledning för områden som förorenats med POPs-ämnen**. Bland annat beskrivs där tillgängliga tekniker som anses destruera föroreningar, eller förhindrar och förebygger spridning, främst från mark. Vägledningen består av 8 moduler och i modul 5 redovisas åtgärdstekniker som också till viss del berör sediment. Läs mer på [Stockholmskonventionens webbplats](#).
- Ibland är halterna av farliga ämnen i muddermassor så höga att de betraktas som **POPs-avfall** och behöver hanteras på särskilt sätt. Detta behöver uppmärksammas i god tid i projekten för att kunna hantera POPs-avfallet enligt lagkraven. Vägledning om sådant avfall finns här: [Hantering av avfall enligt POP:s-förordningen \(naturvardsverket.se\)](#)
- SGU har släppt sina **geologiska dataprodukt som öppna data**. SGU:s webbplats har också byggts om så att det ska bli lättare att hitta olika data inom samma användningsområde. För mer information, läs här: [Nu blir SGU:s geologiska data öppna och kostnadsfria](#).
- [Att äga och förvalta en damm](#). Länsstyrelsen i Uppsala län har tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten tagit fram en **handbok om dammar**. Arbetet har utförts inom ramen för ett projekt i LIFE IP Rich Water. Vid undersökning av sediment i vattendrag kan kunskap om hur olika typer av dammar fungerar vara värdefullt.
- För ett **hållbart båtliv** finns flera vägledningar och tips:
  - [Så undviker du onödig spridning av farliga ämnen från båtfärg](#) – vägledning från Naturvårdsverket och Transportstyrelsen.
  - [Vägen till ett miljövänligt båtliv](#) – information hos Havs- och vattenmyndigheten.
  - Information om känsliga undervattensmiljöer finns nu i Skippos digitala sjökort. I känsliga områden rekommenderas båtförare att köra försiktigt och att lyfta ankaret rakt upp i stället för att släpa det längs botten. Läs mer på [Länsstyrelsens webbplats](#).

Forskning och utveckling

- Hur mäter man gas som släpps från sediment, och vad innehåller gasen? Detta har undersökts inom projektet CoGas som finansierats av Miljöforskningsanslaget från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Läs mer och ladda ner rapporten här: [CoGas-projektet](#).
- Inom ramen för ett examensarbete har spridning av PFAS från pappersbruk undersökts: [Poisonous Paper. Per- and Polyfluoroalkyl](#)

[substances \(PFAS\) in the Swedish pulp- and paper industry and its legacy in Sweden's largest lake, Vänern.](#)

- En långtidsuppföljning och utvärdering har gjorts av sediment-åtgärdsprojekt i USA. Läs om resultaten i artikeln: [Puget Sound sediment cleanup remedy effectiveness retrospective.](#)
- I en artikel av Huber m.fl. beskrivs en metod för marin fjärranalys av undervattensvegetation, baserad på data från drönare och satelliter: [Novel approach to large-scale monitoring of submerged aquatic vegetation: A nationwide example from Sweden.](#)
- Under Markbyggnadsdagen den 17 april som andordnades av SGI diskuterades hur klimatpåverkan kan minskas vid byggande. På [SGI's webb](#) finns information om klimatpåverkan vid olika typer av konstruktioner, och en rapport från en utredning av klimatpåverkan i ett åtgärdsprojekt:
  - [Klimatpåverkan från stabilitetshöjande åtgärder](#) har undersökts av SGI vid ett åtgärdsprojekt inom Älvängens industriområde. I projektet användes även mudderverk.

Konferenser, studiebesök mm

- 9–12 september 2024. [NORDROCS 2024 - Crossing borders.](#) Uppsala.
- 23 september 2024. [PFAS i matfisk och kräfta i Mälaren och Hjälmaren.](#) LIFE IP Rich Waters Webinarium.
- 10 oktober 2024. [Don't eat the fish.](#) Renare Mark webinarium.
- 28 november 2024. [Innovativa åtgärder, från idé till verklighet.](#) Renare Mark seminarium.
- 27–30 januari 2025. [BATTELLE Sediment conference,](#) Tampa, Florida.
- 18–20 mars 2025. Renare Marks Vårmöte, Göteborg.
- 16–20 juni 2025. [AquaConSoil,](#) Liège, Belgien.

Nyligen hållna seminarier och konferenser

- [Renare Marks Vårmöte med temat "Hinder och möjligheter inom förorenade områden".](#) 13–14 mars 2024. Karlstad. Presentationer finns att ladda ner för medlemmar i Renare Mark.
- [Frukostseminarier anordnade av Renare Marks tematiska grupp om vatten och sediment.](#) Under våren har fyra webinarier hållits på temat föroreningar och vatten. Dessa är tillgängliga i efterhand för medlemmar i Renare Mark.
- [Sewage sludge – a resource and a problem.](#) Baltic Breakfast 17 april 2024. Frukostseminariet går att titta på i efterhand.
- [Dredging in a changing world.](#) CEDA dredging days. 27-29 maj 2024. Rotterdam, Nederländerna.

Myndighetssamverkan om förorenade sediment, SESAM

